| | |
|---|---|
| Súd: | Krajský súd Bratislava |
| Spisová značka: | 2Co/67/2012 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 7107205825 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28. 08. 2013 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | JUDr. Mária Hajdínová |
| ECLI: | ECLI:SK:KSBA:2013:7107205825.2 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Ayše Pružinec Erenovej v právnej veci navrhovateľky: M. P. F. A. G. Á. C. U. Z. Á. , bytom C. - A. M., I. Č.. X, zastúpená Mgr. Vandou Durbákovou, advokátkou v Košiciach, Krivá č. 23, proti odporcovi: Ú.P. pre V. G. J. A., K., Ž. Č.. X, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 10. novembra 2011, č.k. 22 C 76/2007-235, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 10. novembra 2011, č.k. 22 C 76/2007-235, v znení dopĺňacieho rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 12. decembra 2011, č.k. 22 C 76/2007-241, takto

**r o z h o d o l :**

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 10. novembra 2011, č.k. 22 C 76/2007-235, vo výroku, ktorý uložil odporcovi povinnosť navrhovateľke sa ospravedlniť, zaplatiť navrhovateľke náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- €, zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania v sume 3.651,-- € na účet súdu prvého stupňa, p o t v r d z u j e .

Vo výroku o náhrade trov konania rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 10. novembra 2011, č.k. 22 C 76/2007-235, z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia v r a c i a na ďalšie konanie.

Dopĺňací rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 12. decembra 2011, č.k. 22 C 76/2007-241, vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol, p o t v r d z u j e .

**o d ô v o d n e n i e :**

Okresný súd Bratislava I. rozsudkom zo dňa 10.11.2011, č.k. 22 C 76/2007-235, uložil odporcovi povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaslať doporučene navrhovateľke list podpísaný štatutárnym zástupcom odporcu nasledujúceho znenia: "Vážená pani P., konaním zamestnancov v júni roku 2005 došlo k strate tela Vašej nebohej dcéry Z., čo predstavuje neoprávnený zásah do Vášho práva na ochranu osobnosti. Za tento zásah sa Vám Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou touto cestou hlboko ospravedlňuje." Odporcovi ďalej uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku; odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy konania v sume 36,25 € a k rukám jej právnej zástupkyne trovy právneho zastúpenia v sume 2.224,87 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku; odporcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania v sume 3.651,-- € na účet súdu prvého stupňa. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že návrhom doručeným súdu dňa 14.3.2007 sa navrhovateľka domáhala ospravedlnenia odporcom, náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1.500.000,-- Sk (49.790,88 €), ako aj náhrady trov konania, titulom neoprávneného

zásahu do práva na ochranu osobnosti. Počas konania navrhovateľka so súhlasom súdu rozšírila svoj návrh v uplatňovanej sume náhrady nemajetkovej ujmy na celkovú sumu 66.400,-- €. Dňa 11.6.2005 navrhovateľka predčasne porodila na II. Gynekologicko-pôrodníckej klinike Y. G. L.. O. Z. C. dcéru Z., ktorá žila 3 hodiny a 40 minút. Úmrtie dieťaťa bolo navrhovateľke oznámené na druhý deň po pôrode a na štvrtý deň sa bola informovať za detskou lekárkou ohľadom tela nebohej dcéry, ktorá jej oznámila, že telo jej dcéry bolo podrobené pitve, a teda z toho dôvodu sa telo musí nachádzať na súdnolekárskom a patologickoanatomickom pracovisku odporcu.
Dňa 15.6.2005 navrhovateľka spolu s otcom dieťaťa bola u odporcu prevziať doklady o prehliadke mŕtveho tela nebohej dcéry. Zároveň sa dozvedela, že pitva bola vykonaná dňa 13.6.2005. Nakoľko navrhovateľkin zdravotný stav jej nedovoľoval vybaviť potrebné formality ohľadom pohrebu okamžite, rozhodla sa telo svojej nebohej dcéry ponechať u odporcu a potom, čo vybavila rodný a úmrtný list, išla so svojim druhom vyzdvihnúť telo nebohej dcéry. Zamestnancami odporcu jej bolo oznámené, že telo sa tam už nenachádza a napriek niekoľkým pokusom o vysvetlenie sa nedozvedela, z akého dôvodu sa už telo u odporcu nenachádza, kam bolo prevezené a komu bolo vydané. Dňa 30.6.2005 navrhovateľka navštívila M.. Z. Z., zamestnankyňu odporcu, ktorá po prešetrení potrebných záznamov navrhovateľke oznámila, že súdna pitva bola vykonaná dňa 13.6.2005 a telo nebohej bolo osobne prevzaté dňa 17.6.2005, pričom v žurnálnej knihe zomrelých bol pitevným sanitárom - zamestnancom odporcu zaznamenaný dátum prevzatia tela s tým, že bolo prevzaté osobne, ale bez uvedenia mena osoby, ktorá telo prevzala. Zamestnankyňa odporcu podala dňa 30.6.2005 trestné oznámenie vo veci vydania mŕtveho tela novorodenca neznámej osobe. Uznesením zo dňa 4.7.2005 vydaným Oddelením skráteného vyšetrovania ÚJ a KP OR PZ v C. T.., C. G. B., bolo začaté trestné stíhanie za trestný čin poškodzovania cudzích práv podľa § 209 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona na neznámeho páchateľa; trestné konanie zostalo vedené pod ČVS: U.-XXXX/X-U.-C.-XXXX. V danom prípade navrhovateľka bola vystavená zásahu do svojej osobnosti, do jej práva na ochranu súkromia a rodinného života, a tým do svojej ľudskej dôstojnosti. Strata tela jej nebohej dcéry odporcom, neodovzdanie tela navrhovateľke za účelom jeho pochovania, je v rozpore s platnými právnymi predpismi. Navyše z dokumentov, ktoré má k dispozícii odporca, ani nie je zrejmé, komu bolo odovzdané telo nebohej, ak vôbec k jeho odovzdaniu došlo tak, ako to tvrdí bývalý zamestnanec odporcu. Toto protizákonné konanie odporcu predstavuje neoprávnený zásah do duševnej integrity navrhovateľky, do jej súkromia a spôsobilo a aj naďalej jej spôsobuje psychické útrapy, narušuje jej rodinný a osobný život. Zmiznutie tela dieťaťa tak krátko po pôrode postihlo navrhovateľku ako matku bolestivo a spôsobilo jej výrazné psychické útrapy. Skutočnosť, že navrhovateľka do dnešného dňa nevie, kde sa telo jej nebohého dieťaťa nachádza a nemôže ho ani pochovať a dôstojne sa s ním rozlúčiť, len znásobuje intenzitu jej utrpenia. Následky tohto zásahu pociťuje navrhovateľka neustále a dlhodobo. Navrhovateľke uvedené konanie odporcu spôsobilo aj fyzické útrapy, zhoršil sa jej zdravotný stav, v rozhodnom období bola nútená niekoľkokrát navštíviť službu prvej lekárskej pomoci, ako dôsledok mimoriadneho stresu jej stúpol krvný tlak, zhoršil sa jej psychický stav, začali sa u nej objavovať úzkostné poruchy. Zamestnanec odporcu postupoval v rozpore s platnými právnymi predpismi a tiež s vnútornou smernicou odporcu č.3 "Postup pri manipulácii s mŕtvym telom", ktorá výslovne ukladala zamestnancom pitevne povinnosť vydať mŕtve telo len zamestnancovi pohrebnej služby a tento úkon zaznamenať v žurnálnej knihe zomrelých a potvrdiť podpisom. V prípade mŕtveho tela zosnulej dcéry navrhovateľky k tomuto postupu nedošlo, pretože zamestnanec odporcu vydal mŕtve telo osobám, ktoré vopred neidentifikoval a tieto osoby ani prevzatie mŕtveho tela nepotvrdili svojim podpisom v žurnálnej knihe zomrelých. Konaním odporcu došlo podľa názoru navrhovateľky aj k porušeniu jej práv a slobôd zakotvených v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a slobôd, konkrétne čl. 8, ktorý garantuje rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Do pojmu súkromný život sa podľa ustálenej judikatúry ESĽP zahŕňa aj právo vytvoriť si a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti, aby bolo možné rozvíjať a napĺňať si vlastnú osobnosť. Súčasťou súkromného života je aj rodinný život a vzťahy medzi blízkymi príbuznými. Podľa judikatúry ESĽP sa zmluvný štát Dohovoru musí nielen zdržať zasahovania do práva na rešpektovanie súkromného života, ktoré odporuje čl. 8 ods. 2 Dohovoru, ale má povinnosť aj chrániť výkon tohto práva. Materstvo a právo pozostalej matky pochovať telo zosnulého dieťaťa je možné považovať za jeden z dôležitých atribútov rodinného a súkromného života jednotlivca. Keďže tehotenstvo je podľa judikatúry považované za súčasť súkromného života matky, je možné opísané psychické a fyzické utrpenie navrhovateľky ako matky pri strate tela jej dieťaťa v období tesne po pôrode až doposiaľ považovať za zásah do práva na súkromný život navrhovateľky tak, ako to má na mysli čl. 8 Dohovoru a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Konaním zamestnancov odporcu došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia a života navrhovateľky, ktoré predstavujú porušenie záväzkov Slovenskej republiky podľa citovaných ustanovení Dohovoru. Konanie zamestnanca v danom prípade

jednoznačne zaväzuje odporcu a je za jeho konanie zodpovedný, nakoľko pri posudzovaní toho, kto zodpovedá za zásah do osobnostných práv, sa postupuje obdobne ako pri náhrade škody, teda ak bol zásah spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou alebo inou fyzickou osobou k plneniu činnosti tejto osoby, postihuje občianskoprávna sankcia takúto právnickú alebo fyzickú osobu. V prípade neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti má fyzická osoba právo sa najmä domáhať upustenia od neoprávnených zásahov, odstránenia následkov týchto zásahov a primeraného zadosťučinenia. Právo navrhovateľky bolo porušené zásahom, ktorého následky nie je možné odstrániť morálnou satisfakciou, pretože by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá ujma na osobnosti navrhovateľky vzhľadom na okolnosti prípadu, vysokú intenzitu nepriaznivého následku konania odporcu, ktorý je nereparovateľný a vzniknutá trauma navrhovateľky je prakticky neodstrániteľná. Protiprávnym konaním odporcu tak došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti navrhovateľky v značnej miere.

Súd prvého stupňa tak rozhodol po tom, ako mal z vykonaného dokazovania preukázané nasledovné právne skutočnosti. Z vyšetrovacieho spisu Č.Z.-U.-XXXX/X-U.-C.-XXXX vedeného Oddelením skráteného vyšetrovania OSV ÚJ a KP OR PZ v C. T.., C. G. B., mal zistené, že uznesením zo dňa 4.7.2005 začalo trestné stíhanie pre trestný čin poškodzovania cudzích práv podľa § 209 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona proti neznámemu páchateľovi, keď v presne nezistenom čase dňa 17.6.2005 vo Y. G. L..O. Z. C. na F.. P. Č.. XX na patologickom oddelení uviedol do omylu pracovníka uvedeného oddelenia V. I. a vylákal telo nebohej Z. I., čím spôsobil vážnu ujmu na právach matke nebohej. Trestné oznámenie v danej veci podala M.. Z. Z.. Zo zápisníc o vypočutí svedkov a poškodených vyplývalo, že navrhovateľka dňa 11.6.2005 porodila dcéru Z., ktorá žila 3 hodiny a 40 minút a túto skutočnosť jej oznámil personál na druhý deň po pôrode. Asi po štyroch dňoch sa informovala u detskej lekárky, čo je s telom jej nebohej dcéry a tá jej oznámila, že telo bude podrobené pitve. Dňa 15.06.2005 spolu so svojim druhom bola na patológii pre doklady a vtedy sa dozvedela, že pitva bola vykonaná dňa 13.6.2005. Po vybavení rodného a úmrtného listu asi po troch dňoch išla na patológiu, kde jej bolo povedané, že telo tam už nie je. Neskôr sa tam chodila častejšie informovať, ale vždy jej povedali, že telo tam nie je a nevedia komu bolo vydané. Dňa 30.6.2005 ju prijala M.. Z., ktorá jej rovnako nevedela povedať, kde sa nachádza telo jej nebohej dcéry. V ten istý deň znova zisťovala na patológii, čo sa stalo s telom a vtedy jej bolo oznámené, že telo bolo dňa 17.6.2005 vydané sanitárom patológie neznámym mužom, bez skontrolovania občianskeho preukazu. Rovnaké skutočnosti uvádzal aj M. P., druh a terajší manžel navrhovateľky. Svedok V. I., v čase od 1.1.2005 do 6.7.2005 zamestnanec odporcu, dôvodil, že asi dňa 17.06.2005, kedy vydali telo nebohej, prišli na jeho pracovisko traja rómovia a tiež tam boli asi 4 pohrebné služby, nakoľko v ten deň vydávali 7 tiel, takže nevedel povedať, kto zobral uvedené telo. Neskôr vypovedal, že telo nebohej prevzali traja rómovia, ktorých totožnosť nepozná. Svedkyňa M.. Z. Z. bola poverená funkciou vedúcej patologicko-anatomického a súdnolekárskeho oddelenia ÚDZS v C., zamestnanec V. I. bol oboznámený s existenciou žurnálnej knihy zomrelých, rovnako aj so smernicou č. 3; pri preberaní tela pohrebnou službou pracovník potvrdí príjem tela podpisom. Po zistení, že telo nebohej sa na pracovisku nenachádza, informovala o tejto skutočnosti riaditeľa ÚDZS a bola vykonaná kontrola v predmetnej veci, po ktorej dostal V. I. výpoveď od zamestnávateľa. Súčasťou vyšetrovacieho spisu je smernica č. 3 upravujúca postup pri manipulácii s mŕtvym telom, žurnálna kniha zomretých, protokol o výsledku kontroly, list o prehliadke mŕtveho, rodný a úmrtný list zhodné s listinnými dôkazmi založenými v spise, pracovná náplň V. I., okamžité skončenie pracovného pomeru s V. I. zo dňa 4.7.2005 (pre závažné porušenie pracovnej disciplíny, keď vydal telo nebohej Z. I. osobe, ktorú neidentifikoval, a táto osoba prevzatie mŕtveho tela ani podpisom nepotvrdila), prehlásenie V. I., že telo nebohej vydal príbuzným do malej truhličky, lebo sa domnieval, že pohrebná služba, ktorá mala pristavené auto pred vchodom, bude brať truhličku aj s telom. Uznesením zo dňa 19.10.2006 bolo trestné stíhanie prerušené, lebo sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe. Z rodného listu matričného úradu Mestská časť C.-B., J. XX, P. XXXX, A. XX, O..Č.. XXX, mal súd zistené, že dňa 11.6.2005 sa matke M. I. narodila dcéra Z. I.. Z úmrtného listu matričného úradu M. Č. C.-B., J. XX, P. XXXX, strana XXX, O..Č.. XXX, mal súd zistené, že Z. I. zomrela dňa 11.6.2005 v C.-B.. Tieto skutočnosti zároveň vyplývajú aj z listinných dôkazov založených vo vyššie uvedenom vyšetrovacom spise, a to z listu o prehliadke mŕtveho zo dňa 24.6.2005 ako aj z výpovedí svedkov M.. B. C., lekárky oddelenia patológie na Ú. Z. C.Š., C. M., operačnej sestry v nemocnici L..O. gynekologicko-pôrodníckej kliniky v C., M.. Q. A., lekárky nemocnice L..O. Z. C., M.. E. W., lekára v nemocnici L..O. gynekologicko-pôrodníckej kliniky v C. a M.. N. B., lekárky v nemocnici L..O. gynekologicko-pôrodníckej kliniky v C., novorodeneckého oddelenia a z listinných dôkazov založených

v spise, a to pitevného protokolu zo dňa 13.6.2005 a z lekárskeho záznamu pediatra - neonatológa zo dňa 11.6.2005. Na inom mieste V. I. uvádzal, že si nepamätá, kto prevzal telo nebohej Z. I., bolo tam asi týždeň po pitve. Nikto o neho nejavil záujem a keď si pre neho prišli, už tam nebolo. Telo sa vydávalo pohrebnej službe s určitým papierom, na základe ktorého odovzdával telo, v danom prípade bol vydaný papier, ale nebolo možné dobre prečítať meno nebohého. Zároveň potvrdil, že v žurnálnej knihe zomretých poznámku pri mene nebohej dcéry navrhovateľky urobil on, a že z práce bol prepustený z dôvodu, že zmizlo telo. Zo zápisnice a z protokolu o vykonaní kontroly zo dňa 4.7.2005 mal súd zistené, že dňa 1.7.2005 bola na pracovisku súdneho lekárstva Ú. Z. C. vykonaná kontrola v evidencii prijímania a vydávania mŕtvych tiel. Kontrolná komisia pritom zistila, že v prípade vydávania tela nebohej dcéry navrhovateľky došlo k závažnému porušeniu smernice č. 3 v časti C, bod 3, ktorá ustanovuje, že sanitár má povinnosť odovzdať telo pracovníkom pohrebnej služby k odvozu, pričom zo záznamu o predmetnom vydávaní tela nie je možné identifikovať, kto telo prevzal, pretože v evidencii nie je uvedená žiadna pohrebná služba, ani kópia príkaznej zmluvy.

Súd v danom prípade skúmal, či došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti navrhovateľky, a tiež či tento zásah spôsobil odporca.

Mnohopočetnosť prejavov jednotlivých stránok ľudskej osobnosti fyzickej osoby zodpovedá aj širokému spektru možných neoprávnených zásahov proti niektorej z týchto zložiek osobnosti. Pretože sa jedná o najvlastnejšiu, najvnútornejšiu a najintímnejšiu sféru ľudskej osoby, ktorej zásah zvonku je dotknutou fyzickou osobou veľmi často pociťovaný so značne nepriaznivou intenzitou, je nepochybne vecou zákona tejto osobnostnej sfére poskytovať príslušnú právnu ochranu. Z tohto pohľadu preto Občiansky zákonník právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby upravuje ako jednotné právo, ktorého úlohou je v občianskoprávnej oblasti zabezpečiť rešpektovanie osobnosti fyzickej osoby a jej všestranný slobodný rozvoj. Je možné tiež uvážiť, že vo svojej podstate ide o dôležité rozvinutie a konkretizáciu článkov 7, 8, 10, 11, 13 a 14 Listiny základných práv a slobôd. Pritom v tomto jednotnom rámci práva na ochranu osobnosti existujú jednotlivé dielčie práva, ktoré zabezpečujú občianskoprávnu ochranu jednotlivých hodnôt (stránok) osobnosti fyzickej osoby ako neoddeliteľnej súčasti celkovej fyzickej a psychicko-morálnej integrity osobnosti. Výpočet týchto jednotlivých práv tak, ako sú uvedené v Občianskom zákonníku, je potom iba demonštratívny. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že konaním odporcu došlo k zásahu do jej práva na ochranu súkromia, do ktorého patrí aj rodinný život a vzťahy medzi blízkymi príbuznými. V danom prípade sa súd stotožnil s argumentáciou navrhovateľky, že jej právo pochovať svoje zosnulé dieťa jednoznačne je súčasťou práva na súkromie, konkrétne jej rodinného života. Nemožno pripustiť výklad odporcu, že účelom práva na súkromie je iba poskytnutie ochrany pred tým, aby skutočnosti súkromného života neboli sprístupňované verejnosti bez súhlasu dotknutej fyzickej osoby, či bez dôvodu uznaného zákonom. Právo na ochranu súkromia je koncipované oveľa širšie a jeho ochrana nie je obmedzená iba na nesprístupňovanie informácií pochádzajúcich zo súkromného života osoby. Obsahom práva na súkromie je bezpochyby aj rodinný život a integrita vzťahov. V tejto súvislosti preto právo matky dôstojne sa rozlúčiť s nebohým dieťaťom a pochovať ho je súčasťou práva na jej súkromie, ktoré je potrebné rešpektovať. Uvedené právo predstavuje stránku rodinného života fyzickej osoby, je zložkou práva na rodinný život, ktoré od neho nemožno oddeliť, je súčasťou kultúry našej spoločnosti. Toto právo navrhovateľky bolo konaním odporcu porušené, nakoľko spôsobilo stratu tela nebohej dcéry navrhovateľky. Zásah odporcu spočíval v tom, že telo nebohej vydal osobe (osobám), ktoré neidentifikoval, nezaznamenal do žurnálnej knihy zomretých, a teda nepostupoval v zmysle smernice č. 3. Argument odporcu, že v danom prípade nešlo o porušenie všeobecne záväzného predpisu nie je dôvodný. Smernica č. 3 iba detailnejšie upravovala v tom čase platnú a účinnú vyhlášku Ministerstva zdravotníctva SSR č. 46/1985 Zb. o postupe pri úmrtí a o pohrebníctve a v ustanovení § 26 ods. 3 určovala, že prepravu mŕtvych po pitve zabezpečuje organizácia vykonávajúca pohrebné služby. Podľa časti C ods. 3 smernice pitevný sanitár mal uložiť telo do rakvy a odovzdať ho pracovníkom pohrebnej služby k odvozu, pričom výdaj tela mal zapísať do žurnálnej knihy zomrelých a pracovník pohrebnej služby mal podpisom potvrdiť prevzatie upraveného tela. Uvedená smernica bola vypracovaná odporcom a zamestnanci s ňou boli oboznámení. Pracovník, ktorý telo nebohej dcéry navrhovateľky vydával, nepostupoval v zmysle uvedenej smernice, ani v zmysle predmetnej vyhlášky, nevydal telo pohrebnej službe a ani nezaznačil údaje o osobe, ktorá telo prevzala, rovnako nezabezpečil, aby táto osoba prevzatie svojím podpisom potvrdila. Výpovede zamestnanca odporcu boli rozporuplné, keď na jednej strane si nepamätá, kto telo prevzal, neskôr uviedol, že telo prevzali traja rómovia, ktorých

totožnosť nepozná, v ďalšej výpovedi zasa, že telo prevzali príbuzní. V každom prípade telo neodovzdal žiadnej pohrebnej službe v súlade s citovanou vyhláškou a smernicou. Porušenie povinnosti nakoniec odporca sám potvrdil, keď so zamestnancom okamžite rozviazal pracovný pomer pre závažné porušenie pracovných povinností spočívajúcich v nedodržaní postupu pri vydávaní tela nebohej stanoveného v smernici; porušenie povinnosti zamestnanca vyplývalo aj z protokolu o výsledku kontroly vypracovanej odporcom. Ak zamestnanec právnickej osoby pri prevedenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby konal v rámci plnenia úloh právnickej osoby, je zásah spôsobený touto právnickou osobou. Konanie odporcu bolo v priamej príčinnej súvislosti s následkom, ktorý znamenal zásah do osobnostných práv navrhovateľky, čím bola strata tela jej nebohej dcéry. Ak by zamestnanec odporcu postupoval v súlade s vyššie uvedenými predpismi, k strate tela by nedošlo. Súd sa nestotožnil s tvrdením odporcu, že konanie jeho zamestnanca spočívajúce v nevyznačení identifikačných údajov osoby, ktorá telo prevzala, nie je spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv. Konanie zamestnanca nespočívalo iba v nesprávnom alebo nedostatočnom vyznačení osoby, ktorá telo prevzala. Z jeho konania vyplýva, že nemožno určiť, či telo bolo vôbec niekomu vydané a v prípade, že k tomu došlo, nemožno zistiť, akej osobe, a teda nemožno ani následne telo nájsť, čím bola spôsobená strata tela nebohej. Konaním odporcu došlo k porušeniu jeho povinnosti, následkom čoho bolo zasiahnuté do osobnostných práv navrhovateľky. V danom prípade ide o taký neoprávnený zásah, ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe, spočívajúcej v nemožnosti pochovať telo nebohej dcéry. Tento zásah spôsobil výlučne odporca, bez spoluzavinenia navrhovateľky, ktorá nemohla, neovplyvnila a nemala dosah na stratu tela nebohej dcéry.

Odporca v súvislosti so vznikom neoprávneného zásahu do osobnosti navrhovateľky argumentoval počas konania aj tvrdením, že z jeho strany k neoprávnenému zásahu nemohlo dôjsť, nakoľko plod navrhovateľky bol potratom, pričom si za účelom zodpovedania tejto otázky dal vypracovať znalecký posudok M.. P. C., podľa ktorého sa v danom prípade z klinického hľadiska jednalo o potrat. Navrhovateľke preto nevznikol právny nárok na vydanie telesných pozostatkov plodu za účelom ich pochovania v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SSR č. 46/1985 Zb., a teda zo strany odporcu nemohlo dôjsť k porušeniu povinnosti. Z vykonaného dokazovania ale vyplýva, že dcéra navrhovateľky mala riadne vystavený rodný aj úmrtný list. Z lekárskej správy pediatra, z listu o prehliadke mŕtveho, z pitevnej správy a z celého postupu odporcu po pôrode dcéry navrhovateľky vyplýva, že ho zo strany odporcu považovali za narodené dieťa a s ním aj tak nakladali. O tom, že odporca telo nepovažoval za potrat teda svedčí jeho konanie, keď telo zaslal na pitvu, vyplnil formulár o prehliadke mŕtveho a štatistický list o úmrtí, ktorými došlo k povoleniu pohrebu a prevozu na pochovanie, vyplnil údaje v žurnálnej knihe zomrelých, okamžite rozviazal pracovný pomer so zamestnancom, ktorý telo vydával a následne podal trestné oznámenie. V opačnom prípade by plod išiel do biologického odpadu, k čomu však podľa vykonaného dokazovania nedošlo. Ak teda v čase narodenia a úmrtia dieťaťa navrhovateľky podľa záverov lekárov potvrdených listinnými dôkazmi nebol plod oficiálne považovaný za potrat, bolo povinnosťou odporcu dodržať predpisy ohľadom nakladania s telami mŕtvych. Argumentáciu odporcu preto považoval za účelovú.

Rovnako súd nepovažoval za dôvodnú argumentáciu odporcu, podľa ktorej nemohli byť navrhovateľke vydané telesné pozostatky, nakoľko navrhovateľka, ani žiadna jej blízka osoba, do 96 hodín od úmrtia nejavili záujem o telesné pozostatky nebohej dcéry a na patológiu prišla až 19 dní po pôrode, ale bez pohrebnej služby, pričom telesné pozostatky možno prevážať len vo vozidlách na to určených, ktoré sú vybavené chladiacim zariadením. Navrhovateľka podľa tvrdení odporcu nemala v úmysle pochovať telesné pozostatky dcéry, pretože nikdy nekontaktovala pohrebnú službu. V danom prípade argumenty odporcu ohľadom nemožnosti vydania tela nebohej neobstoja, nakoľko v konaní nebolo spochybnené, že telo nemohlo byť vydané navrhovateľke z iných dôvodov (už sa nenachádzalo na patológii) ako z tých, že nebol možný prevoz tela v špeciálnom vozidle. Odporca navyše nepostupoval v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky, podľa ktorého telo, o ktoré sa do 96 hodín od úmrtia nikto neprihlásil napriek tomu, že jemu blízke osoby boli včas preukázateľne upovedomené, možno použiť na vedecké alebo vyučovacie ciele a v zmysle ustanovenia § 10 ods. 3 citovanej vyhlášky, ak nikto nezabezpečil pohreb, je tak povinný urobiť príslušný štátny orgán, v obvode ktorého došlo k úmrtiu.

Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd vychádzal z ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorých je daná postupnosť domáhania sa ochrany osobnostných práv, keď v

prvom rade možno žiadať upustenie od neoprávnených zásahov do osobnostných práv, odstránenie následkov týchto zásahov a primerané zadosťučinenie. V danom prípade neprichádzajú do úvahy prvé dva nástroje ochrany osobnostných práv, a to upustenie od neoprávnených zásahov a odstránenie následkov zásahov, nakoľko nie sú reálne možné. Navrhovateľka v návrhu na začatie konania žiadala, aby jej bolo priznané právo na primerané zadosťučinenie, a to formou ospravedlňujúceho listu od odporcu a zároveň náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej sa možno domáhať, ak by sa nezdalo postačujúce primerané zadosťučinenie najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka obsahuje iba demonštratívny výpočet zvlášť závažných zásahov do osobnostných práv fyzickej osoby, a teda vzťahuje sa na všetky zásahy, ak sa nezdá postačujúce zadosťučinenie podľa predchádzajúceho odseku. Z toho dôvodu súd považoval argumentáciu odporcu, že základnou podmienkou uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je zníženie dôstojnosti navrhovateľky, ktorú v konaní nepreukázala, za nedôvodnú. Predpokladom priznania náhrady nemajetkovej ujmy je skutočnosť, že k zásahu do osobnostných práv došlo v značnej miere a primerané zadosťučinenie sa nezdá postačujúcim. Súd mal za to, že je daný právny nárok na náhradu nemajetkovej ujmy popri zadosťučinení spočívajúcom v ospravedlňujúcom liste odporcu adresovaného navrhovateľke. Navrhovateľke po pôrode zamestnankyne odporcu oznámili úmrtie dcéry, ako aj príčinu úmrtia. Dňa 13.6.2005 spolu so svojim druhom, terajším manželom, boli zavolaní na oddelenie patológie, kde prevzala listiny ohľadom pitvy nebohého dieťaťa, pričom telo dieťaťa im odmietli ukázať. Po prepustení z nemocnice asi o 2-3 týždne išli opäť na patológiu, kde im bolo povedané, že telo nebohej dcéry tam nie je. Po pôrode jej pomáhala matka a ošetrovala ju, manžel v tom čase býval u svojej matky a nebolo určené otcovstvo, takže skôr sa o pozostatky nemal kto zaujímať. Na patológiu išla s tým, že pohrebnú službu nekontaktovala, nakoľko sa s tým nestretla a nevedela čo má robiť. Pred tým ako ju prepustili z nemocnice jej povedali, že telo tam môže byť 2 týždne, potom by musela platiť poplatky za chladiaci box. V súčasnosti je nezamestnaná, má 5 detí, z toho 3 žijú s ňou a 2 u bývalého druha. Už v čase pred pôrodom sa liečila u psychiatričky, avšak také stavy ako po pôrode nepociťovala, má búšenie srdca, zvýšený krvný tlak. Svedkyňa M. I., matka navrhovateľky, potvrdila, že dcéra v čase pôrodu a po ňom bývala s ňou v spoločnej domácnosti, po prepustení dcéry z nemocnice sa začala zaujímať o telo dieťaťa, nevedela presne uviesť kedy, ale kvôli popôrodnému zdravotnému stavu dcéry nemohli ísť hneď. Dcéra po zistení, že telo sa na patológii nenachádza, zostala v šoku, jej zdravotný stav sa zmenil, je neistá, iná ako bola, bojí sa brať predpísané lieky, obáva sa o svoje zdravie, je vystrašená, splašená, nekľudná, zúfalá; predtým taká nebola. M. P., manžel navrhovateľky, potvrdil, že s navrhovateľkou žiadne iné deti nemajú, zomrelé dieťa bolo ich jediným spoločným. Po pôrode sa od navrhovateľky na druhý deň dozvedel, že dieťa zomrelo a snažil sa u službukonajúcej lekárky dosiahnuť, aby mohol dieťa vidieť, čo mu však nebolo umožnené. Na patológiu išiel s navrhovateľkou asi o 2-3 týždne, keď už navrhovateľka mohla chodiť, dieťa im však neukázali, tak tam išli zase o dva dni, kedy mu bolo oznámené, že telo ich nebohej dcéry tam nie je a nevedia, kde sa nachádza s tým, že telo prevzali nejakí dvaja muži na navrhovateľkino meno. Ďalej uviedol, že zdravotný stav navrhovateľky sa po oznámení, že telo sa nenašlo, zhoršil, stratu dieťaťa oplakávali, pričom najhoršie bolo, že dieťa ani nevideli, navrhovateľke sa zvýšil krvný tlak, mala stresy, depresie, po psychickej stránke bola na tom veľmi zle. Z lekárskeho nálezu zo dňa 6.5.2002 mal súd zistené, že navrhovateľke bola v tomto čase diagnostikovaná zmiešaná úzkostne-depresívna porucha, išlo o prvé vyšetrenie na ambulancii, pričom sa dovtedy psychiatricky neliečila. Zo záznamov o poskytnutí lekárskej prvej pomoci zo dňa 25.6.2005, zo dňa 26.6.2005, zo dňa 27.6.2005, zo dňa 1.7.2005, zo dňa 3.7.2005 a z lekárskej správy zo dňa 24.6.2005 vyplýva, že navrhovateľka bola ošetrená s novozisteným zvýšeným krvným tlakom. Zo znaleckého posudku č. 15/2010 vypracovaného M.. K. K. dňa 20.7.2010 súd zistil, že u navrhovateľky bola diagnostikovaná úzkostná porucha s panickými atakami, pričom prvýkrát mala túto poruchu diagnostikovanú v roku 2002, stav tohto ochorenia sa v priebehu rokov výraznejšie nemenil, až v poslednom roku došlo k zmene ťažkostí, začali dominovať úzkosti so sprievodnými telesnými prejavmi, obavy o svoje zdravie. Po narodení a úmrtí dieťaťa došlo u navrhovateľky k zmene psychického stavu, vznikla u nej popri prvotnej poruche - úzkostnej poruche aj reaktívna depresívna porucha, ktorá v priebehu roka odoznela. Zmenu v zdravotnom stave spôsobila celková strata dieťaťa, nerozlišuje medzi úmrtím dieťaťa a stratou jeho tela, je jej ľúto, že nemohla dcéru pochovať.

Pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti je potrebná objektívna spôsobilosť zásahu narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanoveniami Občianskeho zákonníka týkajúcimi sa ochrany osobnosti. Podľa ustálenej judikatúry sa nevyžaduje následok porušenia práva, ale postačuje, aby bol zásah

spôsobilý vyvolať ujmu. Pritom objektívna spôsobilosť zásahu znamená objektívne hľadisko, podľa ktorého by v danom čase a mieste takúto ujmu vnímala aj každá iná fyzická osoba s tým, že musí ísť o ujmu závažnú vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie, dopad a dôsledky. Súd mal za to, že následkom porušenia práva navrhovateľky došlo k závažnej ujme, spočívajúcej v strate tela jej nebohého dieťaťa, v odňatí možnosti ho pochovať, ako aj v neistote, keď nevie, čo sa s telom stalo. Správanie navrhovateľky, na ktoré poukazoval odporca, a síce nie včasné zaujímanie sa navrhovateľky o telesné pozostatky dcéry, rozpory v tvrdeniach vo výsluchu pred súdom a pri znaleckom dokazovaní ohľadom dôvodov, pre ktoré išla navrhovateľka na patológiu až o 2-3 týždne po pôrode (kvôli zdravotným problémom alebo z dôvodu nedostatku financií), nie sú takého charakteru, ktoré by odôvodňovali záver, že nešlo v danom prípade o závažnú ujmu. Závery znaleckého dokazovania, ako aj navrhovateľkou predložené listinné dôkazy, preukazujú, že došlo k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky, i keď nemožno pri ujme, ktorú navrhovateľka utrpela, oddeliť od seba ujmu spôsobenú stratou dieťaťa a ujmu spôsobenú stratou tela, je dôvodné predpokladať, že stratou tela nebohého dieťaťa sa iba znásobila ujma navrhovateľky spôsobená úmrtím jej dieťaťa. Strata tela nebohého dieťaťa však v zmysle vyššie uvedeného je sama osebe skutočnosť spôsobilá vyvolať zásah do osobnostných práv navrhovateľky.

Súd zamietol vykonanie dôkazu predložením zdravotnej dokumentácie navrhovateľky, výsluchom svedka M.. M. O. a znaleckým dokazovaním alebo odborným vyjadrením z odboru gynekológia. Pre posúdenie ujmy navrhovateľky považoval súd za postačujúce predložené listinné dôkazy, ako aj výpovede navrhovateľky a svedkov v konaní. Čo sa týka dôkazov výsluchu svedka a znaleckého dokazovania v odbore gynekológia navrhovaných odporcom, uvedené považoval súd za nadbytočné a nesúvisiace s predmetom konania. Odporca navrhol predvolať M.. M. O., svojho zamestnanca, ktorý mal na základe pitevného protokolu ozrejmiť, v dôsledku akých skutočností došlo k predčasnému pôrodu a úmrtiu dieťaťa a či dieťa bolo po pôrode živé. Znalecké dokazovanie odporca navrhol za účelom preukázania skutočností, že navrhovateľka svojim správaním počas tehotenstva sama prispela k predčasnému pôrodu a úmrtiu dieťaťa. V danom prípade sa súd stotožnil s argumentáciou navrhovateľky, že skutočnosti, ktoré odporca navrhovaným dokazovaním chcel preukázať, nesúvisia s predmetom sporu, nakoľko navrhovateľka nežaluje odporcu za smrť svojej dcéry, ale z dôvodu neoprávneného zásahu spočívajúceho v strate tela nebohej dcéry. Z uvedeného je zrejmé, že na stratu tela nemal žiaden vplyv predčasný pôrod, ani správanie navrhovateľky počas tehotenstva, neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi uvedeným konaním navrhovateľky a následkom zásahu, preto návrhy na ďalšie dokazovanie zamietol.

Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadol predovšetkým na následky, ktoré nastali u navrhovateľky, a to predovšetkým psychické útrapy v dôsledku neoprávneného zásahu do jej práv. Vzhľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj okolností, za ktorých k nej došlo, považoval priznanú nemajetkovú ujmu za primeranú popri priznaní zadosťučinenia formou ospravedlňujúceho listu odporcu adresovaného navrhovateľke v znení, v akom je uvedený vo výroku tohto rozhodnutia. Rozsudok odôvodnil ustanovením § 11, § 13 ods. l, 2, 3 Občianskeho zákonníka.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p., a priznal navrhovateľke plnú náhradu trov konania, hoci mala úspech len čiastočný, nakoľko rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. Náhrada trov konania spočíva v cestovnom v sume 36,25 € a v trovách právneho zastúpenia v sume 2.224,87 €, ktorých výšku, spôsob výpočtu aj ďalej podrobne odôvodnil. O povinnosti odporcu zaplatiť poplatok z predmetu konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 148 ods. 1 O.s.p. vzhľadom k tomu, že navrhovateľka bola oslobodená od súdnych poplatkov v sume 3.651,-- €. Súdny poplatok bol vyrubený podľa položky 7b písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov (ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb.) platného a účinného v čase podania návrhu na začatie konania z výšky uplatňovanej sumy 1.500.000,-- Sk (5.000,-- Sk + 6 %) a doplatku v zmysle položky 7b písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov platného a účinného v čase rozšírenia návrhu na začatie konania z navýšenej uplatňovanej sumy 16.609,12 € (3 %).

Dopĺňacím rozsudkom zo dňa 12.12.2011, č.k. 22 C 76/2007-241, súd prvého stupňa rozhodol o zvyšku nároku navrhovateľky, ktorý presahoval priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- €, ako

aj o zostávajúcich trovách konania, ktoré v konaní vznikli štátu, tak, že návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietol. Zároveň si vymienil, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnom skončení konania vo veci samej. Postupoval podľa ustanovenia § 166 ods. 1, 2, 3, § 151 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie obaja účastníci.

Odvolanie navrhovateľky smeruje proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 10.11.2011, č.k. 22 C 76/2007-235, v znení dopĺňacieho rozsudku zo dňa 12.12.2011, č.k. 22 C 76/2007-241, vo výroku, ktorým súd prvého stupňa vo zvyšku návrh zamietol dôvodiac ustanovením § 205 ods. 2 písm. b/, d/, f/ O.s.p. (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) s tým, že odvolanie nech je považované za podané i z iných než výslovne uvedených dôvodov, ak uplatnenie takýchto dôvodov vyplýva z nižšie uvedenej odvolacej argumentácie. Súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnemu záveru pri stanovení konečnej výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nepostupoval správne, ak na základe úvahy priznal jej náhradu nemajetkovej ujmy len v sume 20.000,-- € a vo zvyšku návrh zamietol. Priznaná suma je neprimeraná k intenzívnemu zásahu do súkromia a rodinného života, na spôsobenú ujmu a nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku straty tela nebohej dcéry, ktorú nemohla pochovať a dôstojne sa s ňou rozlúčiť. Poukázala na rozhodnutia slovenských súdov v obdobných konaniach o ochranu osobnosti politikov či iných verejne činných osôb, kde súdy konštatovali porušenie osobnostných práv spočívajúcich v zásahu do ich dobrej povesti, cti, či dôstojnosti; priznávali im oveľa vyššie finančné odškodnenie. V jej prípade vzhľadom na povahu neoprávneného zásahu a doživotné následky ním spôsobené priznaná suma je nepomerne nižšia. Odvolaciemu súdu navrhla preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť a jej návrhu vyhovieť v celom rozsahu, teda uloží odporcovi povinnosť zaplatiť jej náhradu nemajetkovej ujmy v sume 66.400,-- €. V prípade, že odvolací súd dospeje k záveru, že nie sú splnené podmienky na zmenu rozsudku, navrhla rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolanie odporcu smeruje proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 10.11.2011, č.k. 22 C 76/2007-235, vo výroku, ktorým mu uložil povinnosť navrhovateľke sa ospravedlniť, zaplatiť navrhovateľke náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- €, zaplatiť navrhovateľke trovy konania v sume 36,25 € a trovy právneho zastúpenia v sume 2.224,87 €, zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania v sume 3.651,-- € na účet súdu prvého stupňa dôvodiac ustanovením § 205 ods. 2 písm. c/, d/, f/ O.s.p. (súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Súd prvého stupňa necitoval judikatúru, podľa ktorej je na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch postačujúce, aby bol zásah do osobnostných práv spôsobilý vyvolať ujmu, neuviedol odkaz na túto judikatúru. Podmienkou na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je nielen protiprávne konanie, objektívna spôsobilosť protiprávneho zásahu vyvolať ujmu, ale aj vznik tejto nemajetkovej ujmy, príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Predpokladom priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je logicky vznik ujmy, ktorá navyše musí mať závažný charakter, a teda nepostačuje len existencia zásahu spôsobilého ujmu vyvolať. Tento záver vyplýva z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého súd určí výšku náhrady s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Strata tela nie je sama osebe ujmou na osobnostných právach navrhovateľky. Ujmou je prežívanie danej situácie navrhovateľkou a jej pocity v dôsledku straty telesných pozostatkov dcéry a nemožnosti ich pochovania. Súd prvého stupňa dostatočne právne neposúdil otázky, ktoré boli rozhodujúce, a síce v ktorých smeroch alebo sférach a oblastiach sa prejavila ujma spôsobená navrhovateľke, aký bol stupeň závažnosti spôsobenej ujmy a nedostatočne odôvodnil výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V tejto súvislosti zdôraznil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.4.1998, sp.zn. 1 Cdo 89/1997, z ktorého vyplýva, že pri určovaní stupňa závažnosti ujmy je potrebné posudzovať intenzitu ujmy, rozsah ujmy, ohlas ujmy a dĺžku jej trvania. Pre posúdenie závažnosti ujmy je potrebné dôkladne poznať aj väzbu navrhovateľky

k zomrelému plodu. Zo znaleckého posudku M.. K. K. č. 15/2010 u navrhovateľky nemožno určiť, či sa jej psychický stav zhoršil v dôsledku úmrtia plodu alebo jeho nepochovania. Navrhovateľka trpela zmiešanou úzkostne-depresívnou poruchou, na ktorú sa liečila od roku 2002. Po narodení a úmrtí dieťaťa došlo u nej k zmene jej psychického stavu, keď popri úzkostnej poruche vznikla aj reaktívna depresívna porucha, pričom zmenu v zdravotnom stave spôsobila celková strata dieťaťa a reaktívna depresívna porucha v priebehu roka odznela a celkový psychický stav navrhovateľky sa zlepšil. Tvrdenie navrhovateľky v tom, stále prežíva psychické útrapy, má zhoršený zdravotný stav v dôsledku nepochovania telesných pozostatkov, považuje za nepravdivé, navrhovateľka sa snaží finančne obohatiť na jeho úkor. Vytýkal súdu prvého stupňa, že sa nevysporiadal s jeho argumentáciou v konaní, že na vzniku reaktívnej depresívnej poruchy a zhoršení jej zdravotného stavu sa navrhovateľka sama podieľala svojím správaním počas gravidity a po pôrode. Reaktívna depresívna porucha je podmienená vonkajšími príčinami, pričom je založená na úzkostnom a depresívnom teréne, ktorý navrhovateľka mala v minulosti a udržiavala ho úrovňou svojej životosprávy, nízkou úrovňou starostlivosti o svoje zdravie vrátane starostlivosti o vývin dieťaťa počas tehotenstva. Na psychiku navrhovateľky vplývali negatívne aj iné okolnosti, napr. to, že nevedela uviesť, kde sa nachádzajú jej dve žijúce deti. Navrhovateľka bola od 19 rokov tuhá fajčiarka, fajčila 2-3 krabičky cigariet denne, fajčiť prestala v máji 2010. Fajčením navrhovateľka vytvorila maternicový terén na odlúčenie placenty a predčasný pôrod ťažko nezrelého plodu v 27. týždni gravidity, pretože jednou z možných príčin odlúčenia placenty sú vysoké dávky nikotínu. Navrhovateľka absolvovala 6 pôrodov, z toho dvakrát cisársky rez, 2 spontánne potraty a 2 umelé prerušenie tehotenstva. Tento počet sa podpísal pod celkový zdravotný a psychický stav navrhovateľky, jej schopnosť donosiť a porodiť zdravé dieťa a svedčí o nízkej starostlivosti navrhovateľky o svoje zdravie vrátane zdravého vývinu svojich detí počas tehotenstva. Pôrody cisárskym rezom, umelé prerušenia tehotenstva z klinického pohľadu štatisticky priamo zvyšujú pravdepodobnosť výskytu komplikácií v ďalších nasledujúcich tehotenstvách; tiež fajčenie navrhovateľky, nesprávna životospráva, štatisticky zvyšuje riziko vzniku komplikácií tehotenstva, ktoré môžu skončiť predčasným pôrodom alebo potratom. To všetko, ako aj nízky záujem o svoje žijúce deti, je v absolútnom rozpore s tvrdeniami navrhovateľky o smútku, úzkostných stavoch či psychických útrapách, ktoré navrhovateľka údajne prežíva z toho, že nemohla pochovať potratené dieťa. Súd prvého stupňa sa nijakým spôsobom nevysporiadal s ostanými dokladmi preukazujúcimi zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky, teda či k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky došlo v dôsledku straty telesných pozostatkov plochu. Posúdenie správania navrhovateľky je právne významné pre zistenie, či navrhovateľke vôbec vznikla ujma na osobnostných právach v dôsledku nepochovania telesných pozostatkov, či ujma bola tak závažná, že odôvodňuje priznanie peňažnej náhrady a aký je stupeň závažnosti ujmy s prihliadnutím na intenzitu ujmy, jej rozsah, ohlas a dĺžku jej trvania; tiež správanie navrhovateľky, konkrétne jej nezáujem o telesné pozostatky plodu a ich pochovanie, správanie navrhovateľky počas tehotenstva, citovú väzbu navrhovateľky k plodu. Prežívanie straty plodu navrhovateľkou nemohlo dosahovať intenzitu prežívania straty dieťaťa v plne fungujúcej rodine s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, bez akýchkoľvek patologických rysov. Navrhoval vykonať výsluch svedka M.. M. O., ktorý mal na základe pitevného protokolu z pitvy plodu ozrejmiť, aké okolnosti mohli mať vplyv na predčasné úmrtie plodu a aký podiel na úmrtí plodu mohlo mať správanie navrhovateľky počas tehotenstva. Tiež navrhol vykonať znalecké dokazovanie z odboru gynekológia - pôrodníctvo, príp. odborné vyjadrenie gynekológa, ktorým sa malo preukázať nedbanlivé správanie navrhovateľky počas tehotenstva, ktoré mohlo mať vplyv na úmrtie plodu. Vytýkal súdu prvého stupňa, že tieto dôkazy nevykonal. Posúdenie týchto skutočností bolo potrebné pre zistenie stupňa závažnosti ujmy navrhovateľky s prihliadnutím na intenzitu ujmy, jej rozsah, ohlas a dĺžku jej trvania, teda na zistenie rozhodujúcich skutočností. Rovnako súd prvého stupňa nevykonal dokazovanie vyjadrením úradu práce, sociálnych vecí a rodiny príslušného podľa miesta bydliska navrhovateľky, či vedie jej rodinu v evidencii, aké údaje o nej vedie. Z toho malo byť preukázané, aké sú rodinné pomery navrhovateľky a aké sú jej citové väzby s deťmi, pretože posúdenie sociálnych a citových väzieb v rodine navrhovateľky má podstatný význam pre posúdenie intenzity citovej väzby navrhovateľky k zomrelému plodu. Bez toho okresný súd nemohol určiť výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Priznanie peňažnej náhrady v sume 20.000,-- € nie je dostatočne odôvodnená a vzhľadom na už existujúcu judikatúru slovenských súdov neprimerane vysoká. V tejto súvislosti zdôraznil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 16.8.2007, č.k. 13 C 87/2006-113, ktorý priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 6.638,78 € za neoprávnený zásah do osobnostných práv spočívajúci v usmrtení blízkej osoby. Český Občiansky zákonník „určuje“ cenu života od 85 tisíc do 240 tisíc českých korún, pričom záleží na vzťahu k osobe, ktorá zomrie cudzím zavinením. Ujma navrhovateľky nemohla dosahovať intenzitu, ktorú prežívajú pozostalí v dôsledku usmrtenia blízkej osoby cudzím zavinením. Súd prvého stupňa sa dostatočne nevysporiadal s kritériami, ktoré taxatívne stanovuje § 13 ods. 3

Občianskeho zákonníka pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať ex offo. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je preto neúplné, predčasné, nesprávne. Podľa jeho názoru navrhovateľke jeho konaním nevznikla nemajetková ujma takého stupňa závažnosti, ktorá by odôvodňovala priznanie náhrady v peniazoch. Odvolaciemu súdu navrhol preto rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 10.11.2011, č.k. 22 C 76/2007-235, zmeniť a návrh zamietnuť. Hoci odvolanie odporcu smerovalo aj proti výroku o morálnej satisfakcii, vo výroku o náhrade trov konania, vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok, vo svojom odvolaní však vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvého stupňa v uvedených častiach vôbec nenamietal; nenamietal obsah ospravedlnenia.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu dôvodila, že odvolanie odporcu smeruje len proti rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- €, keďže argumenty odporcu v odvolaní sa týkajú len tejto časti rozsudku. Nesúhlasila s tvrdením odporcu. Z ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zákonným predpokladom na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy sú všetky prípady neoprávnených zásahov do osobnostných práv, kde by sa morálne zadosťučinenie nezdalo postačujúce. Ku vzniku občianskoprávnych sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka musia byť splnené tri hmotnoprávne podmienky, a to a/ existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúci buď v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby, b/ neoprávnenosť (protiprávnosť) zásahu, c/existencia príčinnej súvislosti. Predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je konštatovanie súdu, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa; čo súd prvého stupňa jednoznačne konštatoval. Priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch odôvodnil dostatočne, jednoznačne označil, v ktorých oblastiach a sférach sa prejavila ujma spôsobená neoprávneným zásahom do práv navrhovateľky, ako aj to, že vzniknutú ujmu považoval za závažnú. Pri hodnotení závažnosti ujmy je dôležitým faktom samotný vzťah navrhovateľky ako matky k nebohému dieťaťu, kde je nespochybniteľná i prítomnosť najintenzívnejších interpersonálnych väzieb na emocionálnom základe. Závažnosť ujmy odvodzoval súd najmä z nemožnosti matky nebohé dieťa pochovať a z jej pretrvávajúcej neistoty, keď nevie, čo sa s telom nebohej dcéry stalo. Súd prvého stupňa sa dostatočne zaoberal jednak intenzitou neoprávneného zásahu, okolnosťami, za ktorých k nemu došlo a stupňom negatívnych dôsledkov dopadu zásahu na chránené práva, ako aj intenzitou ujmy, jej rozsahom a trvaním. Samotnú výšku priznanej náhrady považuje však za nedostatočnú a v tejto súvislosti v podrobnostiach odkázala na svoje odvolanie. Zhoršenie svojho zdravotného stavu a pretrvávanie dôsledkov ujmy, ktorú v dôsledku straty tela nebohej dcéry utrpela, doložila v konaní niekoľkými lekárskymi správami, svedeckými výpoveďami. Protiprávnym konaním odporcu došlo k nenávratnému stavu, intenzívnemu zásahu do jej osobnostných práv, práva na súkromie a rodinný život. Jeho následky nie je možné odstrániť len morálnom satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia nepostačuje na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma. Zásah je nereparovateľný a vzniknutá ujma je z jej života prakticky neodstrániteľná. Súhlasila s rozhodnutím súdu prvého stupňa a dôvodmi zamietnutia návrhu odporcu na doplnenie dokazovania. Odporca argumentoval rozhodnutím súdu z roku 2007 a porovnáva súdom priznanú výšku nemajetkovej ujmy s českou úpravou určujúcou „cenu života“, avšak už opomenul možnosti navýšenia tejto zákonom stanovenej sumy v mimoriadnych prípadoch. Súd prvého stupňa v časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- € vykonaným dokazovaním dostatočne zistil skutkový stav veci a nevykonanie odporcom navrhovaných dôkazov považuje za dostatočne odôvodnené a správne. Súd dostatočne odôvodnil opodstatnenosť i výšku súdom priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a vysporiadal sa so všetkými podmienkami a okolnosťami pre jej určenie. Dostatočne posúdil závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti v príčinnej súvislosti s následkom, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. V napadnutej časti je rozhodnutie úplné, dostatočne odôvodnené a správne. Navrhla preto rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch potvrdiť.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky nesúhlasil s tvrdeniami navrhovateľky tam uvedenými. Uplatňovanú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 66.400,-- € považuje za neprimeranú v porovnaní s výškou náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súdy priznávajú za ujmu spôsobenú zavineným usmrtením blízkej osoby v plne fungujúcej rodine s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Navrhovateľka súdu nepreukázala vznik ujmy, v ktorých smeroch alebo sférach sa ujma prejavila,

závažnosť vzniknutej ujmy s prihliadnutím na jej intenzitu, rozsah, ohlas a dĺžku trvania. Súd prvého stupňa nezaložil svoje rozhodnutie o výške priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch na konkrétnych a výsledkami vykonaného dokazovania preskúmateľných hľadiskách. Tvrdenia navrhovateľky o doživotných následkoch na zdraví sú účelové s cieľom využitia tohto právneho prostriedku na finančné obohatenie sa. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 10.11.2011, č.k. 22 C 76/2007-235, zmeniť a návrh zamietnuť.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 1.5.2013, ďalej len O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v znení dopĺňacieho rozsudku, ktorým uložil odporcovi povinnosť ospravedlniť sa navrhovateľke, navrhovateľke priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- € a vo zvyšku návrh zamietol, vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť poplatok z predmetu konania, je vecne správny a že teda v daných častiach odvolaniu navrhovateľky a aj odvolaniu odporcu nemožno priznať úspech; že rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 10.11.2011, č.k. 22 C 76/2007-235, vo výroku o náhrade trov konania je potrebné zrušiť a v tomto rozsahu vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 28. augusta 2013 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právna zástupkyňa navrhovateľky, upovedomení zákonným spôsobom.

Rozsudok súdu prvého stupňa v znení dopĺňacieho rozsudku, ktorým uložil odporcovi povinnosť ospravedlniť sa navrhovateľke, navrhovateľke priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- € a vo zvyšku návrh zamietol, vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť poplatok z predmetu konania, odvolací súd potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Pre správnosť dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa v daných častiach odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

V konaní zostalo nepochybné, že navrhovateľka sa svojím návrhom domáha podľa ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ospravedlnenia uvedeného vo výroku napadnutého rozsudku a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 66.400,-- € na tom skutkovom základe, že dňa 11.6.2005 predčasne porodila na II. Gynekologicko-pôrodníckej klinike Y. G. L.. O. Z. C. dcéru Z., ktorá žila 3 hodiny a 40 minút; že následne bol vystavený rodný list, úmrtný list. Nie je sporná prirodzená smrť jej dcéry, avšak základom nároku navrhovateľky nepochybne zostala tá rovnako nesporná právna skutočnosť, že nemocnica jej nevydala telo nebohej dcéry, ale vydala ho neznámej osobe, bez uvedenia mena a adresy. Týmto konaním došlo k neoprávnenému zásahu do duševnej integrity navrhovateľky, do jej súkromia, spôsobilo a aj naďalej spôsobuje psychické útrapy, narušuje jej rodinný a osobný život. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a vec napokon rozhodol správne aj po právnej stránke. V rozsudku odôvodnil, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, dôkazy hodnotil v súlade s ustanovením § 132 O.s.p., uviedol, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, podrobný rozsudok obsahuje všetky náležitosti rozsudku vyplývajúce z ustanovenia § 157 O.s.p. Odvolatelia neuviedli žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by privodili pre nich priaznivé rozhodnutie. Navrhovateľka v odvolaní neuvádzala žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v plnej výške. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že navrhovateľka nespochybňovala prirodzené úmrtie dcéry. Ako je uvedené vyššie, namietala „len“ zavinenie straty tela jej nebohej dcéry, že zamestnanec nemocnice spôsobil, že sa s telom nebohej dcéry nemohla rozlúčiť sebe vlastným spôsobom. Niet pochýb o tom, že v porovnaní s ľudským životom, so stratou života, ide o menšiu hodnotu, o menšiu stratu, avšak spôsob, akým nemocnica postupovala (nezodpovedným, necitlivým, nenapraviteľným, nenahraditeľným spôsobom zasiahla do osobnosti navrhovateľky, do jej osobného a rodinného života), traumatizujúcim spôsobom, ktorý znásobil duševné utrpenie navrhovateľky zo smrti dcéry, nemožno

zmierniť „len“ ospravedlnením (§ 13 ods. I Občianskeho zákonníka) a že teda navrhovateľke prináleží aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, jej intenzitu, na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva navrhovateľky došlo, ako priamy následok protiprávneho konania zamestnanca nemocnice, následky tým vyvolané, ale tiež k tomu, že nemocnica nezavinila smrť maloletej Z., výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v sume 20.000,-- € aj podľa názoru odvolacieho súdu je primeraná. Odporca tiež v odvolaní neuvádzal žiadne také právne relevantné skutočnosti, ktoré by svedčali v jeho prospech. Totiž aj v odvolaní uvádzal len skutočnosti rovnaké ako v konaní pred súdom prvého stupňa, a síce že navrhovateľka sa chovala nezodpovedne počas tehotenstva, po pôrode, nezodpovedný vzťah k jej žijúcim deťom, s ktorými sa správne vyporiadal súd prvého stupňa, ktoré pre vznik zodpovednosti odporcu nemajú žiaden právny význam. Správne súd prvého stupňa zamietol aj návrh odporcu na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom, výsluchom lekára, správou úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorým sa malo preukázať nedbanlivé správanie navrhovateľky počas tehotenstva, ktoré mohlo mať vplyv na úmrtie plodu, tiež neskôr. Takéto dokazovanie by bol nadbytočné, nehospodárne, nesúvisiace s podstatou sporu. Nemalo by vplyv na rozhodnutie súdu o náhrade nemajetkovej ujmy; na posúdenie, resp. zmenu názoru na podstatu sporu a síce že nemocnica nezodpovedným, necitlivým, nenapraviteľným, nenahraditeľným spôsobom zasiahla do osobnosti navrhovateľky, do jej osobného a rodinného života. Neboli tak dané odvolacie dôvody ani u navrhovateľky a ani u odporcu. Napokon niet pochýb o tom, že Z. sa narodila živá, že žila 3 hodiny a 40 minút. Vzhľadom na už rozdielnu právnu úpravu Českej republiky a Slovenskej republiky nemožno na podmienky Slovenskej republiky aplikovať judikatúru Českej republiky. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch sú rozhodujúce majetkové pomery odporcu (pre pôvodcu neoprávneného zásahu by nemala byť likvidačná), závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti, za akých k ujme došlo, povinnosti škodcu, jedinečnosť prípadu a s tým spojená konkrétna intenzita zásahu, následky, následná reakcia, pocity, možnosť, spôsobilosť nápravy vzniknutej ujmy; mať pri tom na zreteli satisfakčnú funkciu priznávanej peňažnej sumy (zabezpečiť zodpovedajúce vyváženie a zmiernenie nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby). Súd prvého stupňa podľa daných kritérií postupoval. V tejto súvislosti porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.12.2009, č.k. II. ÚS 418/2009-22, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4 Cdo 15/2003.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopĺňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 7 Cdo 56/2011).

V súlade so zákonom č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro na území Slovenskej republiky s účinnosťou od 1.1.2009 peňažné údaje v slovenskej mene sa odo dňa zavedenia eura považujú za peňažné údaje v eurách, a to v prepočte a so zaokrúhlením podľa konverzného kurzu, tohto zákona a ďalších pravidiel pre prechod na euro (§ 9 ods. 2 citovaného zákona).

Odvolací súd nedoručoval účastníkom konania vyjadrenie protistrany k ich odvolaniu proti rozsudku súdu prvého stupňa, pretože v ňom (opakovane) uvádzali dôvody, pre vec síce podstatné, vyplývajúce ale z ich vyjadrenia v konaní pred súdom prvého stupňa. Aj prípadné vyjadrenie sa, vedomosť o vyjadrení sa protistrany k ich odvolaniu, k danému vyjadreniu, by neovplyvnilo rozhodnutie odvolacieho súdu; nemalo by vplyv na vecnú a právnu stránku rozhodnutia súdu prvého stupňa. V tomto smere potom ani nemožno dôvodiť, že týmto postupom súdu účastníkom bola odňatá možnosť konať pred súdom, žeby im súd odňal ústavné právo na súdnu ochranu.

Rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 10.11.2011, č.k. 22 C 76/2007-235, vo výroku o náhrade trov konania odvolací súd zrušil a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. I písm. f/,

ods. 2 O.s.p.). Rozsudok je v danej časti absolútne nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Totiž v rozsudku zo dňa 10.11.2011, č.k. 22 C 76/2007-235, súd priznal navrhovateľke náhradu trov konania, avšak v dopĺňacom rozsudku zo dňa 12.12.2011, č.k. 22 C 76/2007-241, súd prvého stupňa si vymienil, že o náhrade trov konania rozhodne v samostatnom rozhodnutí po právoplatnom skončení veci. V samostatnom rozhodnutí preto súd prvého stupňa rozhodne opätovne o náhrade (všetkých) trov konania vzniknutých v konaní pred súdom prvého stupňa nadväzne na právoplatné rozhodnutie vo veci samej; rozhodne tiež o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1, 3, 4, § 142 a nasl. O.s.p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.